

การวิจัยในชั้นเรียน

Classroom Research

รองศาสตราจารย์ ดร.อาฟีฟี ลาเต๊ะ

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ห้องสมุดเทคโนโลยี

401017221

ได้รับทุนจากกองทุนวิจัยคณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ประจำปีงบประมาณ 2565

ทุนจากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อันดับที่ 001/2564

คำนำ

การวิจัยในชั้นเรียนที่สามารถหลอมรวมกับงานสอนเป็นความท้าทายหนึ่งของผู้สอนที่จะทำให้บรรลุผลตามเป้าหมาย การดำเนินการข้างต้นอาจดูเหมือนยาก ซับซ้อน และต้องใช้พลังมหาศาล แต่หากผู้สอนได้ออกแบบ จัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย ผู้สอนก็มีโอกาสได้เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ผ่านการวางแผน เก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ บันทึกผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นรูปธรรม ท้ายสุดแล้วก็จะทำให้ผู้สอนสามารถรวบรวมเพื่อนำเสนอเป็นวิจัยในชั้นเรียน และร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ได้อีกด้วย

หนังสือเล่มนี้มีความแตกต่างกับหนังสือวิจัยในชั้นเรียนที่ปรากฏในท้องตลาด เพราะผู้เขียนไม่ได้นำเสนอด้วยการให้รายละเอียดของทฤษฎีนำไปสู่การสร้างมโนทัศน์ด้วยตนเอง แต่หนังสือเล่มนี้เป็นการฉายภาพด้วยการนำเสนอหลักการ แนวคิด และขั้นตอนการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างรวบรัด เน้นการให้ความสำคัญต่อการนำเสนอตัวอย่างงานวิจัยในแต่ละประเด็น หรือแต่ละขั้นตอนของการทำวิจัยในชั้นเรียน เนื่องด้วยประสบการณ์ของผู้เขียนที่ได้รับงานสอนทั้งในระดับปริญญาตรี และประกาศนียบัตรวิชาชีพครู รวมทั้งได้รับเชิญบรรยายในหัวข้อการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นเวลาร่วม 15 ปี ปรากฏว่านักศึกษา หรือครูผู้สอนได้รับการอบรม หรือเรียนมาแล้วหลายหลักสูตร แต่ไม่สามารถทำวิจัยในชั้นเรียนได้อย่างถูกต้อง อันเนื่องมาจากการเรียน หรืออบรมที่เป็นเพียงการบรรยายในรายละเอียดของหลักการ แนวคิด ขั้นตอนการดำเนินการ แต่ไม่ได้แสดงตัวอย่างให้เห็นในแต่ละขั้นตอนของการดำเนินการ หรือไม่ได้มอบหมายให้ผู้เข้าอบรม หรือผู้เรียนได้เขียน หรือดำเนินการด้วยตัวเองในแต่ละขั้นตอนคล้ายการจับมือเขียน อีกทั้งผู้เขียนมีความเชื่อว่าการเห็นตัวอย่างงานวิจัยอย่างหลากหลายจะทำให้ผู้อ่านตกผลึกความคิด และพัฒนางานของตนเองได้อย่างชัดเจน และสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

เนื้อหาบทที่ 1 เป็นการปูพื้นความรู้ ความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียน และแสดงตัวอย่างงานวิจัยในชั้นเรียนทั้งในระดับปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา เพื่อเป็นการจุดประกายความคิด และเห็นรายละเอียดพอสังเขป บทที่ 2 เป็นการขยายรายละเอียดขั้นตอนการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อให้เห็นภาพที่ชัดเจนมากขึ้น อีกทั้งได้แสดงตัวอย่าง หลักการ แนวคิด และตัวอย่างของนวัตกรรมการเรียนรู้

หรือวิธีสอน เพื่อให้ผู้อ่านสามารถตกผลึกความคิดได้ว่าตนเองจะนำนวัตกรรม หรือวิธีการใดไปใช้ในการแก้ปัญหา บทที่ 3 เป็นการออกแบบการวิจัยในชั้นเรียนทั้งในรายละเอียดของแบบแผนการวิจัย ตัวแปร กลุ่มเป้าหมาย และเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัยในชั้นเรียน บทที่ 4 เป็นการเสนอสถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย สถิติในการรายงานและทดสอบสมมติฐานการวิจัยในชั้นเรียน รวมทั้งการนำเสนอผลการวิจัยในชั้นเรียนด้วยข้อมูลเชิงคุณภาพ และบทที่ 5 เป็นการเสนอการเขียนรายงานวิจัยในชั้นเรียน โดยแสดงหลักการเขียน ตัวอย่างงานวิจัย และข้อสังเกตในแต่ละประเด็น

หนังสือเล่มนี้เหมาะสำหรับผู้เริ่มต้นที่จะทำวิจัยในชั้นเรียนตลอดจนผู้ที่ทำได้อย่างชำนาญ สำหรับผู้ที่เริ่มต้นอาจต้องศึกษาบทที่ 1 และเสริมด้วยรายละเอียดบทที่ 2 ส่วนผู้ที่กำลังดำเนินการในการทำวิจัยในชั้นเรียนอาจต้องศึกษาเพิ่มเติมในเนื้อหาบทที่ 3 และบทที่ 4 อย่างละเอียด โดยเนื้อหาในบทที่ 4 ได้เสนอรายละเอียดการใช้สถิติในการทดสอบสมมติฐานไว้อย่างละเอียด เนื่องด้วยงานวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในประเทศไทยมักนำเสนอด้วยวิธีการนี้ ผู้เขียนจึงต้องการให้หนังสือเล่มนี้ได้เป็นแนวทางการใช้สถิติอย่างถูกต้อง และเหมาะสม ส่วนผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำวิจัยในชั้นเรียนอาจต้องพิจารณาข้อสังเกตในแต่ละประเด็นของการเขียนรายงานวิจัยในชั้นเรียนที่เสนอไว้ในบทที่ 5 เพื่อเติมเต็มให้ได้งานวิจัยที่ถูกต้อง สมบูรณ์ และชัดเจน

ผู้เขียนขอขอบคุณรองศาสตราจารย์ ดร.ภัทราวดี มากมี มหาวิทยาลัยบูรพา รองศาสตราจารย์ ดร.ประสพชัย พสุนนท์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และรองศาสตราจารย์ ดร.ชนกนารถ บุญวัฒน์กุล มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ได้ให้ความกรุณาในการเขียนคำนิยม ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม และขอขอบคุณนายสถาพร เรืองรุ่ง นายตุลา บินล่าเต๊ะ นางสาวอุไรพร แซ่เจ้า และนางสาวนุรีชะห์ สือรี นักศึกษาปริญญาโทสาขาวิชาการวิจัยและประเมินผลการศึกษา ที่ได้ช่วยพิสูจน์อักษร วาดภาพประกอบ และให้รายละเอียดเพิ่มเติม ผู้เขียนหวังว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นคู่มือให้ครู อาจารย์ และนักศึกษานำไปเป็นแนวทางในการทำวิจัยในชั้นเรียน จนสามารถสร้างบรรยากาศการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ยกกระดับผลลัพธ์การเรียนรู้ และทักษะที่คาดหวังต่อไป

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ค
สารบัญภาพ	ช
สารบัญตาราง	ฅ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียน.....	4
ขั้นตอนการทำวิจัยในชั้นเรียน.....	5
ตัวอย่างงานวิจัยในชั้นเรียน.....	7
เงื่อนไขความสำเร็จในการทำวิจัยในชั้นเรียน.....	18
สรุป.....	21
บทที่ 2 ขั้นตอนการทำวิจัยในชั้นเรียน	23
ขั้นที่ 1 การสำรวจ และวิเคราะห์ปัญหา.....	24
ขั้นที่ 2 การกำหนดวิธีในการแก้ปัญหา หรือพัฒนา.....	28
ขั้นที่ 3 การพัฒนาวิธีการ หรือนวัตกรรม.....	40
ขั้นที่ 4 การนำวิธีการ หรือนวัตกรรมไปใช้.....	41
ขั้นที่ 5 การสรุป และสะท้อนผล.....	42
สรุป.....	43

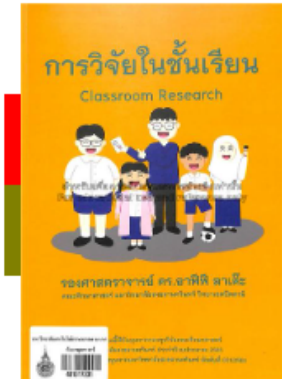
	หน้า
บทที่ 3 การออกแบบการวิจัยในชั้นเรียน.....	45
แบบแผนการวิจัย.....	46
ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และกลุ่มเป้าหมาย.....	55
ตัวแปรในการวิจัยในชั้นเรียน.....	58
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	60
แผนการจัดการเรียนรู้.....	60
นวัตกรรมการเรียนรู้.....	65
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	77
แบบประเมินทักษะ แบบประเมินพฤติกรรม หรือ	
แบบสอบถาม.....	83
สรุป.....	95
บทที่ 4 สถิติสำหรับการวิจัยในชั้นเรียน.....	97
แผนภูมิที่นิยมใช้ในการวิจัยในชั้นเรียน.....	98
แผนภูมิแท่ง.....	98
แผนภูมิเส้น.....	99
แผนภูมิรูปร่างกลม.....	101
แผนภูมิเรดาร์.....	102
สถิติในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยในชั้นเรียน.....	103
ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา.....	103
ความยากง่าย.....	112
อำนาจจำแนก.....	112
ความเชื่อมั่น.....	118

	หน้า
สถิติในการรายงาน และทดสอบสมมติฐานการวิจัยในชั้นเรียน.....	124
ร้อยละ ค่ากลาง และค่าการกระจาย.....	124
คะแนนพัฒนาการและดัชนีประสิทธิผล.....	128
การทดสอบสมมติฐานสำหรับข้อมูล 1 กลุ่ม.....	132
การทดสอบสมมติฐานสำหรับข้อมูล 2 กลุ่มที่ไม่เป็นอิสระกัน.....	146
การทดสอบสมมติฐานสำหรับข้อมูล 2 กลุ่มที่เป็นอิสระกัน.....	156
การนำเสนอผลการวิจัยในชั้นเรียนด้วยข้อมูลเชิงคุณภาพ.....	170
สรุป.....	175
บทที่ 5 การเขียนรายงานวิจัยในชั้นเรียน.....	177
หลักการเขียนรายงานวิจัยในชั้นเรียน.....	178
รูปแบบการเขียนรายงานวิจัยในชั้นเรียน.....	179
ชื่อเรื่อง.....	185
บทคัดย่อ.....	191
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	194
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	199
สมมติฐานการวิจัย.....	202
ขอบเขตของการวิจัย.....	204
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	209
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	211
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	214
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	216

	หน้า
แบบแผนการวิจัย.....	219
เครื่องมือและการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	223
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	229
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	233
ผลการวิจัย.....	235
สรุปผล.....	244
อภิปรายผล.....	246
ข้อเสนอแนะ.....	248
แนวทางการเขียนเอกสารอ้างอิง การนำเสนอภาคผนวก	250
สรุป.....	251
ภาคผนวก.....	253
ค่าเปอร์เซ็นต์ไทม์ของการแจกแจงที่.....	253
ค่าเปอร์เซ็นต์ไทม์ของการแจกแจงเอฟ.....	254
ค่าเปอร์เซ็นต์แบบจุดของชาพีโร-วิลก์.....	256
ค่าสัมประสิทธิ์สำหรับการทดสอบความเป็นปรกติด้วยสถิติ W.....	257
ค่าวิกฤติของตัวสถิติทดสอบวิลค็อกซัน.....	258
ค่าควอนไทล์ของตัวสถิติทดสอบแมนน์-วิทนีย์.....	259
บรรณานุกรม.....	261
ดัชนี.....	281
ประวัติผู้เขียน.....	287

สามารถยืมและติดตามหนังสือใหม่ได้ที่ ระบบห้องสมุดอัตโนมัติ Walai Autolib

<https://lib.rmutp.ac.th/catalog/BibItem.aspx?BibID=b๐๐๑๐๘๕๐๑>

การวิจัยในชั้นเรียน = Classroom research / อาฟีฟี ลาเต๊ะ.

Author	อาฟีฟี ลาเต๊ะ
Published	กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2565
Edition	พิมพ์ครั้งที่ 3
Detail	289 หน้า : ภาพประกอบ ; 26 ซม
Subject	การวิจัย การศึกษา --วิจัย[+]
ISBN	9786165944137
ประเภทแหล่งที่มา	 Book

สำหรับการศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอก